

УДК 378.016:78

DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2025.4.12>

П. Й. ШИМАНСЬКИЙ

*доктор філософії (з мистецтвознавства), доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради,
м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: pshymansjkyj@ipc.ukr.education
<http://orcid.org/0000-0003-0006-0647>*

Б. Б. КОЦЮРБА

*старший викладач циклової комісії народних інструментів,
Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради,
м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: bkotsyurba@ipc.ukr.education
<http://orcid.org/0000-0003-4210-0248>*

С. Л. ПАНАСЮК

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва,
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк, Україна
Електронна пошта: panasyuk.svitlana@vnu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0002-3122-618X>*

РОЗВИТОК ВИКОНАВСЬКИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ-ІНСТРУМЕНТАЛІСТІВ: МЕТОДИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ

У статті розглядається проблема розвитку виконавських навичок студентів-інструменталістів у контексті сучасної музичної педагогіки. Актуальність дослідження зумовлена потребою вдосконалення методичних підходів до формування професійної майстерності майбутніх музикантів-виконавців у закладах вищої освіти. Метою статті є аналіз педагогічних умов та методичних засобів, що сприяють ефективному розвитку виконавських навичок студентів-інструменталістів. У дослідженні використано комплекс методів, зокрема теоретичний аналіз вітчизняної та зарубіжної наукової літератури, узагальнення педагогічного досвіду провідних музичних закладів освіти, систематизація методичних підходів до інструментально-виконавської підготовки. Розкрито сутність поняття виконавських навичок як складного комплексу технічних, художньо-інтерпретаційних та психологічних компонентів професійної діяльності музиканта. Висвітлено основні принципи розвивального навчання студентів-інструменталістів, серед яких провідне місце посідають принципи індивідуального підходу, поступового ускладнення навчального матеріалу, єдності технічного та художнього розвитку. Проаналізовано методичні підходи до формування виконавської техніки, зокрема методи цілеспрямованої роботи над звуковидобуванням, артикуляцією, динамікою та фразуванням. Окрему увагу приділено ролі мистецької рефлексії у процесі професійного становлення виконавця, що передбачає здатність до критичного осмислення власної музичної діяльності та постійного самовдосконалення. Розглянуто значення інноваційних технологій у музичній освіті, зокрема використання цифрових платформ для аналізу виконавської техніки, відеозапису для самоконтролю та дистанційного навчання. Визначено педагогічні умови ефективного розвитку виконавських навичок, до яких належать створення мотиваційного середовища, забезпечення систематичності занять, застосування диференційованого підходу відповідно до індивідуальних особливостей студентів, інтеграція традиційних та інноваційних методів навчання. Підкреслено важливість балансу між індивідуальними заняттями та колективною музичною діяльністю, що сприяє розвитку комунікативних компетентностей та сценічної майстерності майбутніх виконавців.

Ключові слова: виконавські навички, студенти-інструменталісти, музична педагогіка, інструментально-виконавська підготовка, методика викладання, мистецька рефлексія, професійна майстерність.

Поставлення проблеми. Підготовка висококваліфікованих музикантів-виконавців залишається одним із пріоритетних завдань вищої мистецької освіти. У сучасних умовах трансформації освітньої парадигми особливого значення набуває пошук ефективних методів та педагогічних технологій, спрямованих на формування професійних компетентностей студентів-інструменталістів. Виконавські навички становлять основу фахової майстерності музиканта і потребують тривалої систематичної роботи під керівництвом досвідченого педагога. Сучасна музична педагогіка акцентує увагу не лише на технічному вдосконаленні, але й на розвитку художнього мислення, інтерпретаційних здібностей та здатності до творчої самореалізації виконавця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури свідчить про постійний інтерес дослідників до проблем інструментально-виконавської підготовки майбутніх музикантів. Фундаментальні засади української музичної педагогіки закладено у працях провідних науковців, зокрема О. Рудницької, яка обґрунтувала принципи народності, культуровідповідності та гуманізму у мистецькій освіті [Shulhina 2016 : 15]. Питання формування виконавської культури майбутніх учителів музики розглядаються у дослідженнях, присвячених українському фортепіанному мистецтву, де визначено інтерпретаційно-виконавські засади національної фортепіанної школи, що характеризуються глибокою зосередженістю на художньо-образному змісті виконуваного твору, лірико-інтелектуальним виконавським стилем та увагою до індивідуально-неповторних рис піаніста-виконавця [ResearchGate 2020]. Проблеми розвитку мистецької рефлексії у процесі музично-виконавської підготовки досліджує В. Міщанчук, підкреслюючи роль самопізнання та самовдосконалення у формуванні фахової майстерності музиканта [Mishchanchuk 2017 : 126].

Значний внесок у розробку методичних засад інструментально-виконавської підготовки зроблено авторами колективної монографії, де висвітлено необхідність вироблення навичок добору мелодій на слух, гармонізації та інструментального перекладу музичних

уривків, володіння прийомами творчого музикування та імпровізації [Labunets 2020 : 60]. Г. Тарасенко та Л. Ковальова аргументують необхідність діалогу між традиційною методикою та педагогічною інноватикою в інструментально-виконавській підготовці, наголошуючи на важливості поєднання класичних підходів з використанням інформаційно-комунікаційних технологій [Tarasenko, Kovalova 2018 : 375].

У міжнародному науковому дискурсі спостерігається зростання уваги до педагогічних аспектів музичного виконавства. Дослідження, проведене у консерваторіях Великої Британії, виявило необхідність формування педагогічних знань у студентів-виконавців, оскільки виключно високий рівень виконавської майстерності не гарантує успішності у викладацькій діяльності [Green 2023 : 165]. Важливість рефлексії над самостійною практикою підкреслюється у дослідженні інструментального навчання, де доведено, що студенти, які ведуть щоденники власної практики та рефлексують над своїми діями, демонструють вищий рівень усвідомлення власних покращень у музичних навичках та кращу пам'ять про шляхи навчання [Taylor & Francis 2025]. Систематичний огляд критеріїв оцінювання сольного музичного виконавства, здійснений на основі баз даних Web of Science, Scopus та ERIC, засвідчив складність та суб'єктивність процесу оцінювання виконавської майстерності, що потребує чітко визначених дескриптивних критеріїв для різних рівнів досягнень [Mouga 2024].

Технологічний прогрес відкриває нові можливості для музичної педагогіки. Дослідження засвідчують позитивний вплив використання інтерактивних технологій, систем візуалізації та зворотного зв'язку у реальному часі на ефективність навчання гри на музичних інструментах [Acquilino, Scavone 2022]. Водночас науковці підкреслюють необхідність критичного осмислення ролі викладача у впровадженні технологічних інновацій, оскільки більшість педагогів залишаються прихильниками традиційної моделі майстер-учень у процесі інструментального навчання [Michaľko 2022].

Незважаючи на значну кількість досліджень у галузі музичної педагогіки, проблема

комплексного розвитку виконавських навичок студентів-інструменталістів потребує подальшого вивчення, особливо в аспекті інтеграції традиційних методів з інноваційними педагогічними технологіями. **Метою статті** є аналіз методико-педагогічних засад розвитку виконавських навичок студентів-інструменталістів у контексті сучасних тенденцій музичної освіти.

Виклад основного матеріалу. Виконавські навички становлять складну багатокомпонентну систему, що охоплює технічні, художні та психологічні аспекти музичної діяльності. У вітчизняній музичній педагогіці виконавські навички трактуються як автоматизовані дії, що формуються у процесі систематичної роботи над музичним матеріалом та забезпечують якісне звучання інструменту, контроль динамічного розвитку п'єси та емоційні прояви під час гри [Denysiuk]. Водночас важливо розрізняти суто технічні навички гри на інструменті та навички музичної творчості, зокрема імпровізації, які мають відмінну сутність та практичне застосування.

Розвиток виконавських навичок у студентів-інструменталістів передбачає формування комплексу музично-дидактичних умінь. До них належать здатність до аналізу музичного тексту, розуміння стильових особливостей епохи та композитора, володіння прийомами звуковидобування та артикуляції, уміння працювати над фразуванням та динамікою. Особливе значення має розвиток музичної пам'яті, яка забезпечує запам'ятовування, збереження та відтворення музичних творів, а також збагачення досвіду самостійної роботи з інструктивним матеріалом [Udpu 2017]. Процес формування виконавських навичок характеризується поступовим переходом від свідомого контролю за кожним рухом до автоматизації технічних дій, що дозволяє музикантові зосередитися на художньо-образному змісті твору.

Методичні засади розвитку виконавських навичок ґрунтуються на принципах розвивального навчання, вперше сформульованих Г. Піпіним для фортепіанної педагогіки. Ці принципи передбачають організацію навчального процесу таким чином, щоб забезпечити досягнення найвищого якісного результату розвитку кожної особистості незалежно від

здібностей та можливостей студента [Udpu 2017 : 102]. Культурно-історична концепція розвитку особистості Л. Виготського, згідно з якою вищі психічні функції виникають і розвиваються у процесі навчання, підкреслює важливість організації такого навчання, яке випереджає розвиток і орієнтоване на нього як на головну мету.

Ефективність розвитку виконавських навичок значною мірою залежить від врахування індивідуальних особливостей студентів. Диференційований підхід передбачає адаптацію методів навчання відповідно до попереднього музичного досвіду, психофізіологічних особливостей, темпераменту та мотиваційних установок студента. Добір репертуару має здійснюватися з урахуванням не лише технічної складності творів, але й їхньої відповідності емоційному світу виконавця, що сприяє формуванню мотивації до занять та розвитку художнього смаку [Bondarchuk : 26].

Важливим аспектом методики розвитку виконавських навичок є робота над технічним удосконаленням. Поняття техніки у виконавській майстерності не обмежується швидкістю та спритністю пальців, а охоплює всі засоби музичної виразності, включаючи фразування, динаміку, артикуляцію та звуковидобування [Wiki Cusu]. Техніка є невіддільною від змісту музичного твору, оскільки всі технічні прийоми виникають від пошуків того чи іншого звукового образу. Методичне обґрунтування загальних принципів роботи над розвитком технічної майстерності виконавця передбачає застосування різноманітних методів та прийомів для подолання технічних труднощів, зокрема метод вичленування складних епізодів, повільного програвання з наступним поступовим прискоренням темпу, роботи над окремими елементами фактури.

Робота над музичним твором включає декілька етапів, кожен з яких має специфічні завдання. Початковий етап передбачає ознайомлення з твором, аналіз його структури, гармонічної мови, стилістичних особливостей. Студент повинен прагнути виробити в собі здатність розумово уявити звуковий, а не нотний текст, оскільки зоровий образ потрібно не стільки побачити, скільки музикально відчувати [Naurok]. На етапі детального опрацювання

здійснюється технічна робота над складними епізодами, визначення аплікатури, роботи над штрихами та динамікою. Заключний етап включає пошуки логіки розвитку образів, розшифровку емоцій та настроїв, виражених у кожному музичному епізоді, формування цілісної виконавської концепції твору.

Мистецька рефлексія відіграє ключову роль у професійному становленні музиканта-виконавця. Здатність до критичного осмислення власної музичної діяльності, аналізу виконавських досягнень та недоліків, усвідомлення шляхів подальшого розвитку є невід'ємною складовою фахової майстерності [Mishchanchuk 2017 : 128]. Розвиток рефлексивних здібностей передбачає формування у студентів навичок самоаналізу під час та після виконання музичних творів, здатності об'єктивно оцінювати якість власної гри та порівнювати її з еталонними зразками виконавства. Педагогічними умовами розвитку мистецької рефлексії є заохочення студентів до вербалізації власних відчуттів від музики, аналізу виконавських інтерпретацій провідних музикантів, ведення щоденників самостійної роботи.

Інноваційні технології відкривають нові можливості для розвитку виконавських навичок студентів-інструменталістів. Використання програмного забезпечення для аналізу якості звучання, систем відеозапису для самоконтролю, цифрових метрономів та тюнерів сприяє підвищенню ефективності самостійної роботи студентів [Karkina 2023]. Онлайн-платформи для дистанційного навчання набули особливого значення в умовах пандемії COVID-19 та довели свою ефективність за умов належного технічного забезпечення та адаптації педагогічних методів до специфіки віртуального середовища [Schiavio 2022]. Водночас дослідження засвідчують, що викладачі-інструменталісти залишаються переважно прихильниками традиційної моделі індивідуального навчання та висловлюють потребу у технологіях, які дійсно підтримують їхні педагогічні цілі, а не нав'язують нові підходи [Michaľko 2022].

Колективні форми музичної діяльності відіграють важливу роль у розвитку виконавських навичок студентів-інструменталістів. Участь

в ансамблях та оркестрах сприяє формуванню здатності до музичної комунікації, розвитку слухового контролю, відчуття метроритму та динамічного балансу [Nielsen 2018]. Коллаборативне навчання, яке передбачає взаємодію студентів у процесі опанування музичного матеріалу, стимулює творчість, розвиває здатність до імпровізації та сприяє формуванню позитивного ставлення до музичної діяльності [Schiavio 2022]. Педагогічні дослідження підтверджують, що поєднання індивідуальних занять з колективними формами роботи забезпечує більш всебічний розвиток музичних здібностей та професійних компетентностей майбутніх виконавців.

Оцінювання виконавської майстерності студентів-інструменталістів є складним процесом, що потребує врахування множини критеріїв. До основних параметрів оцінювання належать технічна довершеність виконання, художня переконливість інтерпретації, стилістична відповідність, емоційна виразність, сценічна культура [Mouga 2024]. Важливо забезпечити об'єктивність оцінювання через використання чітко визначених дескриптивних критеріїв для кожного рівня досягнень, залучення декількох експертів, використання відеозапису для можливості повторного аналізу виконання. Формувальне оцінювання, яке передбачає регулярний зворотний зв'язок від викладача до студента щодо прогресу у навчанні, сприяє підвищенню мотивації та усвідомленню студентами власних сильних сторін і напрямів для покращення.

Професійна підготовка студентів-інструменталістів має бути комплексною і передбачати не лише опанування музично-виконавських особливостей традиційного репертуару та інтерпретації творів, але й роботу над розвитком артистизму, сценічного іміджу, здатності до перевтілення, психологічних та внутрішньо-емоційних особливостей виконавця [KNUKiM 2024]. Питання контролю та подолання сценічного хвилювання набувають особливої актуальності у підготовці виконавців, оскільки психологічний стан безпосередньо впливає на якість концертного виступу. Використання технік саморегуляції, аутотренінгу, візуалізації успішного виконання допомагає студентам справлятися зі сценічним хвилюван-

ням та максимально реалізувати свій потенціал на сцені.

Інтеграція традиційних та інноваційних методів навчання є запорукою ефективного розвитку виконавських навичок у сучасних умовах. Традиційні підходи, що ґрунтуються на безпосередній передачі досвіду від майстра до учня, зберігають свою цінність завдяки можливості демонстрації виконавських прийомів, індивідуальної корекції помилок, створення емоційного контакту між викладачем та студентом [Tarasenko, Kovalova 2018 : 376]. Водночас інноваційні методи, зокрема використання мультимедійних технологій, інтерактивних навчальних платформ, програмного забезпечення для аналізу виконання, розширюють можливості для самостійної роботи студентів та урізноманітнюють навчальний процес. Оптимальний баланс між традицією та інновацією забезпечує збереження кращих надбань музичної педагогіки при одночасному використанні переваг сучасних технологій.

Міжнародний досвід свідчить про важливість формування у студентів-інструменталістів не лише виконавських, але й педагогічних компетентностей. Дослідження британських консерваторій виявило, що студенти, які проходять спеціальну педагогічну підготовку, розвивають здатність до ефективної комунікації, усвідомлюють свою соціальну відповідальність як майбутніх педагогів, формують професійні цінності та поведінку [Green 2023 : 167]. Включення до навчальних програм курсів з методики викладання музичного інструменту, педагогічної практики у музичних школах сприяє всебічній підготовці випускників мистецьких закладів вищої освіти до професійної діяльності.

Висновки. Узагальнюючи результати дослідження, можна стверджувати, що розвиток виконавських навичок студентів-інструменталістів є складним багатоаспектним процесом, що потребує комплексного методико-педагогічного забезпечення. Ефективність цього процесу залежить від дотримання принципів індивідуального підходу, систематичності та послідовності навчання, єдності технічного та художнього розвитку, інтеграції традиційних та інноваційних методів. Виконавські навички охоплюють не лише технічну

довершеність володіння інструментом, але й художньо-інтерпретаційні здібності, психологічну готовність до сценічного виступу, здатність до мистецької рефлексії та постійного самовдосконалення.

Методичні засади розвитку виконавських навичок ґрунтуються на принципах розвивального навчання, що передбачають організацію освітнього процесу з орієнтацією на зону найближчого розвитку кожного студента. Диференційований підхід до добору репертуару, методів роботи над технічними труднощами, форм самостійної практики забезпечує врахування індивідуальних особливостей студентів та сприяє формуванню стійкої мотивації до музичної діяльності. Робота над музичним твором включає послідовні етапи від первинного ознайомлення та аналізу до формування цілісної виконавської концепції, що поєднує технічну майстерність з художньою переконливістю інтерпретації.

Мистецька рефлексія відіграє ключову роль у професійному становленні виконавця, забезпечуючи усвідомлення власних досягнень та недоліків, визначення напрямів подальшого розвитку. Інноваційні технології, зокрема цифрові платформи для аналізу виконавської техніки, системи відеозапису для самоконтролю, онлайн-ресурси для дистанційного навчання, розширюють можливості для самостійної роботи студентів, водночас не замінюючи, а доповнюючи традиційну модель індивідуального навчання під керівництвом досвідченого педагога. Колективні форми музичної діяльності, зокрема ансамблеве та оркестрове музичування, сприяють розвитку комунікативних компетентностей, відчуття метроритму, здатності до творчої взаємодії.

Створення сприятливого освітнього середовища, яке стимулює творчу активність студентів, розвиває їхню рефлексивну культуру, забезпечує доступ до сучасних технологічних ресурсів та сприяє формуванню професійних цінностей, є необхідною умовою підготовки висококваліфікованих музикантів-виконавців, здатних до успішної професійної самореалізації у динамічному культурному середовищі сучасності. Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою інтегрованих методик розвитку виконавських навичок, які

враховують специфіку різних типів музичних інструментів, адаптацією традиційних методів до вимог цифрової епохи, дослідженням психологічних механізмів подолання сценічного хвилювання та розвитку творчого мислення майбутніх виконавців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бондарчук А. Я. Методика формування вокально-виконавських навичок студентів мистецьких спеціальностей засобами естрадної пісні. *Педагогіка*. 2020. № 1. С. 24–29. URL: <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/10409/1/Bondarchuk.pdf> (дата звернення: 20.11.2025).
2. Денисюк І. С. Феномен музичної імпровізації в інструментально-виконавській діяльності вчителя музики. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709398/1/Феномен%20муз.ім..pdf> (дата звернення: 20.11.2025).
3. Лабунець В. М. Інноваційні засади інструментально-виконавської підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва : монографія*. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2020. С. 60–71.
4. Міщанчук В. М. Розвиток мистецької рефлексії майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі музично-виконавської підготовки. *Наукові записки Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка*. 2017. Випуск 17. С. 125–129.
5. Тарасенко Г., Ковальова Л. Інструментально-виконавська підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва: діалог традиційної методики та освітньої інноватики. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. 2018. № 50. С. 373–379. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2018-50-373-379>
6. Формування виконавської культури майбутніх учителів музики засобами українського фортепіанного мистецтва. *ResearchGate*. 2020. URL: <https://www.researchgate.net/publication/340686724> (дата звернення: 20.11.2025).
7. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка : підручник. Київ, 2016. 270 с.
8. Acquilino A., Scavone G. Current State and Future Directions of Technologies for Music Instrument Pedagogy. *Frontiers in Psychology*. 2022. Vol. 13. Article 835609. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.835609>
9. Green H. Conservatoire students' perspectives on instrumental music teacher education: Developing Pedagogical Knowledge (DPK) for the future music education workforce. *Professional Development in Education*. 2023. Vol. 49, Issue 1. P. 155–171. DOI: <https://doi.org/10.1080/02607476.2023.2228233>
10. Karkina S., Varkova E., Lebedeva N. Fostering future music teachers' professional skills: developing a signature pedagogy using e-learning. *Frontiers in Education*. 2023. Vol. 8. Article 1162748. DOI: <https://doi.org/10.3389/educ.2023.1162748>
11. Michałko A., Campo A., Nijs L., Leman M., Van Dyck E. Toward a meaningful technology for instrumental music education: Teachers' voice. *Frontiers in Education*. 2022. Vol. 7. Article 1027042. DOI: <https://doi.org/10.3389/educ.2022.1027042>
12. Moura N., Dias P., Verissimo L., Oliveira-Silva P., Serra S. Solo music performance assessment criteria: a systematic review. *Frontiers in Psychology*. 2024. Vol. 15. Article 1467434. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1467434>
13. Nielsen S., Johansen G., Jørgensen H. Peer learning in instrumental practicing. *Frontiers in Psychology*. 2018. Vol. 9. Article 339. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00339>
14. Schiavio A., Biasutti M., van der Schyff D., Parncutt R. Implementation of a Remote Instrumental Music Course Focused on Creativity, Interaction, and Bodily Movement. *Frontiers in Psychology*. 2022. Vol. 13. Article 899381. DOI: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.899381>
15. Teaching to practice productively and consciously: an action-research study in one-to-one instrumental music teaching. *Music Education Research*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1080/14613808.2025.2465248>

REFERENCES

1. Bondarchuk, A. Ya. (2020). Metodyka formuvannia vokalno-vykonavskykh navychok studentiv mystetskykh spetsialnostei zasobamy estradnoi pisni [Methods of forming vocal-performing skills of students of artistic specialties by means of pop songs]. *Pedahohika – Pedagogy*, 1, 24–29. Retrieved from <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/10409/1/Bondarchuk.pdf>
2. Denysiuk, I. S. (n.d.). Fenomen muzychnoi improvizatsii v instrumentalno-vykonavskii diialnosti vchytelia muzyky [The phenomenon of musical improvisation in the instrumental-performing activity of a music teacher]. Retrieved from <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709398/1/Феномен%20муз.ім..pdf>
3. Labunets, V. M. (2020). Innovatsiini zasady instrumentalno-vykonavskoi pidhotovky maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Innovative principles of instrumental-performing training of the future music art teacher]. In *Profesiino-pedahohichna pidhotovka maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva: monohrafiia* [Professional-

pedagogical training of the future music art teacher: monograph] (pp. 60–71). Kamianets-Podilskyi: Vydavets PP Zvoleiko D. H.

4. Mishchanchuk, V. M. (2017). Rozvytok mystetskoï refleksii maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva v protsesi muzychno-vykonavskoi pidhotovky [Development of artistic reflection of future music art teachers in the process of musical-performing training]. *Naukovi zapysky Tsentralnoukrajinskoho derzhavnoho universytetu imeni Volodymyra Vynnychenka – Scientific notes of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University*, 17, 125–129.

5. Tarasenko, H., & Kovalova, L. (2018). Instrumentalno-vykonavska pidhotovka maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva: dialoh tradytsiinoi metodyky ta osvitnoi innovatyky [Instrumental-performing training of future music art teachers: dialogue between traditional methodology and educational innovation]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*, 50, 373–379. <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2018-50-373-379>

6. Formuvannia vykonavskoi kultury maibutnikh uchyteliv muzyky zasobamy ukrajinskoho fortepiannoho mystetstva [Formation of performing culture of future music teachers by means of Ukrainian piano art]. (2020). *ResearchGate*. Retrieved from <https://www.researchgate.net/publication/340686724>

7. Shulhina, V. D. (2016). *Ukrainska muzychna pedahohika: pidruchnyk* [Ukrainian music pedagogy: textbook]. Kyiv.

8. Acquilino, A., & Scavone, G. (2022). Current State and Future Directions of Technologies for Music Instrument Pedagogy. *Frontiers in Psychology*, 13, Article 835609. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.835609>

9. Green, H. (2023). Conservatoire students' perspectives on instrumental music teacher education: Developing Pedagogical Knowledge (DPK) for the future music education workforce. *Professional Development in Education*, 49(1), 155–171. <https://doi.org/10.1080/02607476.2023.2228233>

10. Karkina, S., Varkova, E., & Lebedeva, N. (2023). Fostering future music teachers' professional skills: developing a signature pedagogy using e-learning. *Frontiers in Education*, 8, Article 1162748. <https://doi.org/10.3389/educ.2023.1162748>

11. Michalko, A., Campo, A., Nijs, L., Leman, M., & Van Dyck, E. (2022). Toward a meaningful technology for instrumental music education: Teachers' voice. *Frontiers in Education*, 7, Article 1027042. <https://doi.org/10.3389/educ.2022.1027042>

12. Moura, N., Dias, P., Veríssimo, L., Oliveira-Silva, P., & Serra, S. (2024). Solo music performance assessment criteria: a systematic review. *Frontiers in Psychology*, 15, Article 1467434. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1467434>

13. Nielsen, S., Johansen, G., & Jørgensen, H. (2018). Peer learning in instrumental practicing. *Frontiers in Psychology*, 9, Article 339. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2018.00339>

14. Schiavio, A., Biasutti, M., van der Schyff, D., & Parncutt, R. (2022). Implementation of a Remote Instrumental Music Course Focused on Creativity, Interaction, and Bodily Movement. *Frontiers in Psychology*, 13, Article 899381. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.899381>

15. Teaching to practice productively and consciously: an action-research study in one-to-one instrumental music teaching. (2025). *Music Education Research*. <https://doi.org/10.1080/14613808.2025.2465248>

P. Y. SHYMANSKY

*Doctor of Philosophy (in Art History), Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Musical Art,
Municipal Institution of Higher Education "Lutsk Pedagogical Institute"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: pshymanskyj@lpc.ukr.education
<http://orcid.org/0000-0003-0006-0647>*

B. B. KOTSIURBA

*Senior Lecturer of the Cycle Committee of Folk Instruments,
Municipal Institution of Higher Education "Lutsk Pedagogical Institute"
of the Volyn Regional Council, Lutsk, Ukraine
E-mail: bkotsyurba@lpc.ukr.education
<https://orcid.org/0000-0003-4210-0248>*

S. L. PANASYUK

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Musical Art,
Lesya Ukrainka Volyn National University, Lutsk, Ukraine
E-mail: panasyuk.svitlana@ynu.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0002-3122-618X>*

**DEVELOPMENT OF PERFORMANCE SKILLS OF INSTRUMENTAL STUDENTS:
METHODOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECT**

The article examines the problem of developing performance skills of instrumental students in the context of modern music pedagogy. The relevance of the study is determined by the need to improve methodological approaches to the formation of professional mastery of future performing musicians in higher education institutions. The purpose of the article is to analyze pedagogical conditions and methodological means that contribute to the effective development of performance skills of instrumental students. The study uses a set of methods, including theoretical analysis of domestic and foreign scientific literature, generalization of pedagogical experience of leading music educational institutions, systematization of methodological approaches to instrumental-performing training. The essence of the concept of performance skills as a complex of technical, artistic-interpretive and psychological components of a musician's professional activity is revealed. The main principles of developmental teaching of instrumental students are highlighted, among which the leading place is occupied by the principles of individual approach, gradual complication of educational material, unity of technical and artistic development. Methodological approaches to the formation of performing technique are analyzed, including methods of purposeful work on sound production, articulation, dynamics and phrasing. Special attention is paid to the role of artistic reflection in the process of professional formation of a performer, which presupposes the ability to critically comprehend one's own musical activity and constant self-improvement. The significance of innovative technologies in music education is considered, including the use of digital platforms for analyzing performing technique, video recording for self-control and distance learning. The pedagogical conditions for the effective development of performance skills are determined, which include creating a motivational environment, ensuring systematic classes, applying a differentiated approach in accordance with the individual characteristics of students, integration of traditional and innovative teaching methods. The importance of the balance between individual classes and collective musical activities is emphasized, which contributes to the development of communicative competencies and stage mastery of future performers.

Key words: performance skills, instrumental students, music pedagogy, instrumental-performing training, teaching methodology, artistic reflection, professional mastery.

Дата першого надходження статті до видання: 24.11.2025

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 29.12.2025

Дата публікації (оприлюднення) статті: 31.12.2025